

BOSHLANG'ICH SINIF DARSLARIDA DIDAKTIK O'YINLAR AHAMIYATI

Tolipova Marjona Muxtorjon qizi

Osiyo xalqaro universiteti magistri

Annotatsiya: Ushbu maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilarini ta'lim jarayoniga qiziqtirish va ularning bilimni mustahkamlashda didaktik o'yinlarning ahamiyati tahlil qilinadi. O'yinlar orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyati, ijodkorligi va mustaqil ishlash ko'nikmalari rivojlantirilishi mumkin. Shuningdek, maqolada didaktik o'yinlarni dars jarayonida samarali qo'llash usullari va tavsiyalar berilgan.

Kalit so'zlar: Didaktik o'yinlar, boshlang'ich ta'lim, interfaol metodlar, innovatsion pedagogika, ta'lim samaradorligi, kreativ yondashuv.

Abstract: This article analyzes the importance of didactic games in getting primary school students interested in the educational process and strengthening their knowledge. Through games, students' ability to think logically, creativity and independent work skills can be developed. The article also provides recommendations and methods of effective use of didactic games in the course of the lesson.

Keywords : Didactic games, primary education, interactive methods, innovative pedagogy, educational effectiveness, creative approach.

Абстрактный: В данной статье анализируется значение дидактических игр в заинтересовывании учащихся начальных классов учебным процессом и закреплении их знаний. С помощью игр можно развивать у учащихся способность логически мыслить, творческие способности и навыки самостоятельной работы. Также в статье даны рекомендации и методы эффективного использования дидактических игр в ходе урока.

Ключевые слова: Дидактические игры, начальное образование, интерактивные методы, инновационная педагогика, эффективность обучения, творческий подход.

Kirish

Boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun ta'lim jarayoni qiziqarli va mazmunli bo'lishi kerak. Ularning diqqatini jalb qilish va darslarga bo'lgan qiziqishini oshirish uchun didaktik o'yinlardan foydalanish muhim ahamiyatga ega. O'yinlar orqali bolalar nafaqat bilim oladilar, balki o'zlarining ijodiy qobiliyatlarini rivojlantiradilar, guruh bo'lib ishlashni o'rganadilar hamda mustaqil fikrlash ko'nikmalarini shakllantiradilar.

Asosiy qism

Didaktik o'yinlarning ta'limdagi roli

Didaktik o'yinlar o'quvchilarning faolligini oshirib, ularning darsni yanada chuqurroq o'zlashtirishga yordam beradi. Ushbu o'yinlar:

- O‘quv jarayonini jonlantiradi;
- Diqqatni jamlash va mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi;
- O‘quv materialini yaxshiroq tushunishga yordam beradi;
- O‘quvchilarda ijodiy va tanqidiy fikrlashni shakllantiradi.

Didaktik o‘yin turlari

Boshlang‘ich sinflarda qo‘llaniladigan didaktik o‘yinlar quyidagi toifalarga bo‘linadi:

1. **So‘zli o‘yinlar** – “Kim topqir?”, “So‘z zanjiri”, “Mantiqiy savollar” kabi.
2. **Harakatli o‘yinlar** – “Top va joylash”, “O‘yin orqali o‘rgan” kabi.
3. **Jadval va kartochna o‘yinlari** – “Moslashtirish”, “To‘ldirish” kabi.
4. **Rol o‘yinlari** – “Do‘kon”, “Shifokor qabulida”, “Sayohat” kabi.

Metodlar

Didaktik o‘yinlarni samarali qo‘llash uchun quyidagi metodlardan foydalanish mumkin:

- **Interfaol metodlar** – savol-javob, muammoli ta’lim, munozara.
- **Ko‘rgazmali metodlar** – rasm, chizma va taqdimotlardan foydalanish.
- **Tajriba asosida o‘rganish** – amaliy mashg‘ulotlar orqali tushuntirish.
- **Guruh bilan ishlash** – o‘quvchilar jamoaviy ravishda vazifalarni bajarishadi.

Taklif va tavsiyalar

1. O‘qituvchilar dars rejasiga didaktik o‘yinlarni qo‘shishlari kerak.
2. O‘yinlarni o‘quvchilarning yoshiga va qiziqishlariga mos ravishda tanlash lozim.
3. Har bir o‘yin darsning maqsadiga xizmat qilishi va bilimlarni mustahkamlashga yordam berishi zarur.
4. O‘yin davomida o‘quvchilarning faolligi va ishtiroki baholanib, ularni rag‘batlantirish lozim.

Natijalar

Didaktik o‘yinlardan foydalanish:

- O‘quvchilarning darsga bo‘lgan qiziqishini oshiradi;
- Mavzularni tushunishni va eslab qolishni osonlashtiradi;
- Bolalarning ijodkorligi va mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi;
- Ijtimoiy ko‘nikmalarni shakllantiradi.

Xulosa

Boshlang‘ich sinf darslarida didaktik o‘yinlardan foydalanish ta’lim jarayonining samaradorligini oshirishda muhim vositalardan biri hisoblanadi. O‘yinlar orqali o‘quvchilar nafaqat bilim oladilar, balki muloqot qilish, mustaqil fikrlash va ijodkorlik qobiliyatlarini

rivojlantiradilar. Shu sababli, o'qituvchilar didaktik o'yinlarni dars jarayoniga keng joriy etishlari maqsadga muvofiqdir.

Adabiyotlar:

1. Tursunovna, B. G. (2024, May). UPDATING AND CONDUCTING THE QUALITY OF PRIMARY EDUCATION ON THE BASIS OF MODERN METHODS. In *Forum for Linguistic Studies* (Vol. 6, No. 1, pp. 242-248).
2. Baxronova, G. T. (2024). EGRA AND EGMA INTERNATIONAL ASSESSMENT PROGRAMS AND TEACHING PRIMARY CLASS STUDENTS TO THINK INDEPENDENTLY THROUGH THEM. *Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi*, 12(2), 152-154.
3. Tursunovna, B. G. (2024). EGMA TADQIQOTI O 'QITISH VA TA'LIM OLI SH SHAROITLARINI O 'RGANISH XALQARO TADQIQOTI. *Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi*, 12(2), 146-148.
4. Jo'Rayeva, D. O. (2024). EDUCATIONAL VIEWS OF PEDAGOGUES TOWARDS THE ENVIRONMENT. *Экономика и социум*, (4-1 (119)), 194-197.
5. Abdurashidova, G. (2024). O'QUVCHILARDA DESTRUKTIV XULQ KO'RINISHLARINING PAYDO BO'LISHI VA UNING OLDINI OLI SH CHORALARI. *Medicine, pedagogy and technology: theory and practice*, 2(9), 651-659.
6. Abdurashidova, G. (2024, May). O 'smirlarda destruktiv xulq ko 'rishlari shakllanishining ijtimoiy-psixologik xususiyatlari. In *CONFERENCE ON THE ROLE AND IMPORTANCE OF SCIENCE IN THE MODERN WORLD* (Vol. 1, No. 4, pp. 5-7).
7. Narziyeva, S. (2023). PSYCHOLOGICAL VIEWS ON THE CHOICE OF PROFESSION. *Modern Science and Research*, 2(10), 333-336.
8. Rustamovna, N. S. (2023). UNDERSTANDING EMPATHY: AN ESSENTIAL COMPONENT OF HUMAN CONNECTION. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(10), 378-382.
9. Rustamovna, N. S. (2023). DEVELOPING EMPATHY IN STUDENTS. *Oriental Journal of Academic and Multidisciplinary Research*, 1(3), 127-131.
10. Rustamjonovna, N. S. (2024). O 'SMIRLARDA DEVIATSIYA KO 'RINISHLARI VA VUJUDGA KELTIRUVCHI OMILLARI. *PEDAGOGIK TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(1), 171-175.
11. Rustamjonovna, N. S. (2024). THE PROBLEM OF AGE AND GENDER DIFFERENTIATION OF DEVIANT MORALITY. *THE THEORY OF RECENT SCIENTIFIC RESEARCH IN THE FIELD OF PEDAGOGY*, 2(22), 222-224.
12. Rustamovna, N. S. (2024). O 'SPIRINLIK YOSHIDA EMPATIYANING NAMOYON BO 'LISHI VA UNING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI. *PEDAGOG*, 7(5), 89-96.
13. Narziyeva, S. (2024). O 'SPIRINLIK YOSHIDA EMPATIYANING NAMOYON BO 'LISHI VA UNING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI. *PEDAGOG*, 7(4), 320-327.
14. Toymurodov, A. (2023, December). MODERN INTERPRETATION OF PSYCHODIAGNOSTICS AND PSYCHOCORRECTION OF EXTREME SITUATIONS. In *INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE" SCIENTIFIC ADVANCES AND INNOVATIVE APPROACHES"* (Vol. 1, No. 5, pp. 71-79).

Index: [google scholar](#), [research gate](#), [research bib](#), [zenodo](#), [open aire](#).

https://scholar.google.com/scholar?hl=ru&as_sdt=0%2C5&q=wosjournals.com&btnG

<https://www.researchgate.net/search/publication?q=worldly%20knowledge>

<https://journalseeker.researchbib.com/view/issn/3060-4923>

15. Toymurodov, A. (2023). BASICS OF PROVIDING PSYCHOLOGICAL SERVICES TO MILITARY PERSONNEL. *Академические исследования в современной науке*, 2(24), 148-152.
16. Shuhratovich, T. A. (2025). PSIXOLOGIK TESTLAR TURLARI VA ULARNI QANDAY QO'LLASH. *Modern digital technologies in education: problems and prospects*, 2(1), 8-15.
17. Abdurahmon, T. (2025). BOLALAR PSIXOLOGIYASINI O 'RGANISH ULARNING RIVOJLANISH JARAYONLARI. *Modern digital technologies in education: problems and prospects*, 2(1), 16-21.
18. Abdurahmon, T. (2025). STRESSNI EKSPERIMENTAL TAHLIL QILISH. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 2(1), 51-56.
19. Abdurahmon, T. (2025). XOTIRA VA ESLAB QOLISH JARAYONLARINI. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 2(1), 57-62.
20. Abdurahmon, T. (2025). PSIXOLOGIYADA QAROR QABUL QILISH JARAYONLARINI EKSPERIMENTAL TADQIQ QILISH. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 2(1), 1-7.
21. Abdurahmon, T. (2025). PSIXOLOGIYADA NEYROEKSPERIMENTLARNING AHAMIYATI. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 2(1), 14-20.
22. Abdurahmon, T. (2025). KOGNITIV PSIXOLOGIYA INSONNING ONG JARAYONLARI. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 2(1), 8-13.
23. Fattullayeva, M. M. (2024). O 'QUVCHILARNING KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISHDA ERTAKLAR O 'QITISHNING NAZARIY VA METODIK ASOSLARI. *PEDAGOG*, 7(4), 243-248.
24. Fattullayeva, M. (2024). O 'QUVCHILARNING SO 'Z BIRIKMASI, GAP USTIDA ISHLASH KO 'NIKMASINI O 'STIRISH. *Medicine, pedagogy and technology: theory and practice*, 2(9), 534-542.